

## คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

### ก. คำย่อเกี่ยวกับพระไตรปิฎก

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ใช้พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๓๙ โดยอ้างอิง ระบุเล่ม/ข้อ/หน้า หลังคำย่อชื่อคัมภีร์ เช่น ส.ม. (บาลี) ๑๙/๑๐๒๐/๓๒๔ หมายถึง สุตตันตปิฎก สังยุตตนิกาย มหาวรรค พระไตรปิฎกภาษาบาลี เล่มที่ ๑๙ ข้อที่ ๑๐๒๐ หน้า ๓๒๔ ส.ม. (ไทย) ๑๙/๑๐๒๐/๕๒๙ หมายถึง สุตตันตปิฎก สังยุตตนิกาย มหาวรรค พระไตรปิฎกภาษาไทย เล่มที่ ๑๙ ข้อที่ ๑๐๒๐ หน้า ๕๒๙

### พระวินัยปิฎก

|              |        |   |                         |            |
|--------------|--------|---|-------------------------|------------|
| วิ.จ. (ไทย)  | (ไทย)  | = | วินัยปิฎก จุฬวรรค       | (ภาษาไทย)  |
| วิ.จ. (บาลี) | (บาลี) | = | วินัยปิฎก จุฬวรรคบาลี   | (ภาษาบาลี) |
| วิ.ม.        | (ไทย)  | = | วินัยปิฎก มหาวรรค       | (ภาษาไทย)  |
| วิ.ม.        | (บาลี) | = | วินัยปิฎก มหาวรรคบาลี   | (ภาษาบาลี) |
| วิ.ม.ห.      | (ไทย)  | = | วินัยปิฎก มหาวิภังค์    | (ภาษาไทย)  |
| วิ.ม.ห.      | (บาลี) | = | วินัยปิฎก มหาวิภังคบาลี | (ภาษาบาลี) |

### พระสุตตันตปิฎก

|            |       |   |                                     |           |
|------------|-------|---|-------------------------------------|-----------|
| ขุ.ข.      | (ไทย) | = | สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ขุททกปาฐะ    | (ภาษาไทย) |
| ขุ.จ.ริยา. | (ไทย) | = | สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย จริยาปิฎก    | (ภาษาไทย) |
| ขุ.ช.      | (ไทย) | = | สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ชาดก         | (ภาษาไทย) |
| ขุ.ชา.ม.   | (ไทย) | = | สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย มหานิบาตชาดก | (ภาษาไทย) |
| ขุ.เถร.    | (ไทย) | = | สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย เถรคาถา      | (ภาษาไทย) |
| ขุ.เถรี.   | (ไทย) | = | สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย เถรีคาถา     | (ภาษาไทย) |
| ขุ.ธ.      | (ไทย) | = | สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ธรรมบท       | (ภาษาไทย) |
| ขุ.วิ.     | (ไทย) | = | สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย วิมานวัตถุ   | (ภาษาไทย) |

|           |        |   |             |               |                |            |
|-----------|--------|---|-------------|---------------|----------------|------------|
| ขุ.อิติ.  | (ไทย)  | = | สุตตันตปิฎก | ขุททกนิกาย    | อิติวุตตกะ     | (ภาษาไทย)  |
| ขุ.อุ.    | (บาลี) | = | สุตตันตปิฎก | ขุททกนิกาย    | อุทานปาติ      | (ภาษาบาลี) |
| ที.ปา.    | (ไทย)  | = | สุตตันตปิฎก | ทีฆนิกาย      | ปาฏิวรรค       | (ภาษาไทย)  |
| ที.ปา.    | (บาลี) | = | สุตตันตปิฎก | สังยุตตนิกาย  | มหาวรรค        | (ภาษาบาลี) |
| ที.ม.     | (ไทย)  | = | สุตตันตปิฎก | ทีฆนิกาย      | มหาวรรค        | (ภาษาไทย)  |
| ที.สี.    | (ไทย)  | = | สุตตันตปิฎก | ทีฆนิกาย      | สีลขันธวรรค    | (ภาษาไทย)  |
| ม.ม.      | (ไทย)  | = | สุตตันตปิฎก | มัชฌิมนิกาย   | มัชฌิมปัณณาสก์ | (ภาษาไทย)  |
| ม.อุ.     | (ไทย)  | = | สุตตันตปิฎก | มัชฌิมนิกาย   | อุปริปัณณาสก์  | (ภาษาไทย)  |
| สํ.นิ.    | (ไทย)  | = | สุตตันตปิฎก | สังยุตตนิกาย  | นิทานวรรค      | (ภาษาไทย)  |
| สํ.ม.     | (ไทย)  | = | สุตตันตปิฎก | สังยุตตนิกาย  | มหาวรรค        | (ภาษาไทย)  |
| สํ.ส.     | (บาลี) | = | สุตตันตปิฎก | สังยุตตนิกาย  | สคาถวรรค       | (ภาษาบาลี) |
| สํ.ส.     | (ไทย)  | = | สุตตันตปิฎก | สังยุตตนิกาย  | สคาถวรรค       | (ภาษาไทย)  |
| สํ.สพ.    | (ไทย)  | = | สุตตันตปิฎก | สังยุตตนิกาย  | สหายนวรรค      | (ภาษาไทย)  |
| อง.ฉก.    | (ไทย)  | = | สุตตันตปิฎก | อังคุตตรนิกาย | ฉกนิบาต        | (ภาษาไทย)  |
| อง.จตุกก. | (ไทย)  | = | สุตตันตปิฎก | อังคุตตรนิกาย | จตุกกนิบาต     | (ภาษาไทย)  |
| อง.ติก.   | (ไทย)  | = | สุตตันตปิฎก | อังคุตตรนิกาย | ติกนิบาต       | (ภาษาไทย)  |
| อง.ทสก.   | (บาลี) | = | สุตตันตปิฎก | อังคุตตรนิกาย | ทสกนิบาต       | (ภาษาบาลี) |
| อง.ทุก.   | (ไทย)  | = | สุตตันตปิฎก | อังคุตตรนิกาย | ทุกนิบาต       | (ภาษาไทย)  |
| อง.ทุก.   | (ไทย)  | = | สุตตันตปิฎก | อังคุตตรนิกาย | ทุกนิบาต       | (ภาษาไทย)  |
| อง.ปญจก.  | (ไทย)  | = | สุตตันตปิฎก | อังคุตตรนิกาย | ปัญจกนิบาต     | (ภาษาไทย)  |
| อง.ปญจก.  | (ไทย)  | = | สุตตันตปิฎก | ขุททกนิกาย    | ปัญจกนิบาต     | (ภาษาไทย)  |
| อง.ปญจก.  | (บาลี) | = | สุตตันตปิฎก | ขุททกนิกาย    | ปญจกนิบาต      | (ภาษาบาลี) |
| อง.สตตก.  | (ไทย)  | = | สุตตันตปิฎก | อังคุตตรนิกาย | สตตกนิบาต      | (ภาษาไทย)  |
| อง.อฏฐก.  | (ไทย)  | = | สุตตันตปิฎก | ขุททกนิกาย    | อฏฐกนิบาต      | (ภาษาไทย)  |
| อง.อฏฐก.  | (ไทย)  | = | สุตตันตปิฎก | อังคุตตรนิกาย | อฏฐกนิบาต      | (ภาษาไทย)  |
| อง.อฏฐก.  | (บาลี) | = | สุตตันตปิฎก | ขุททกนิกาย    | อฏฐกนิบาต      | (ภาษาบาลี) |
| อง.เอกก.  | (ไทย)  | = | สุตตันตปิฎก | อังคุตตรนิกาย | เอกกนิบาต      | (ภาษาไทย)  |

อง.เอกก.(บาลี) = สุตตันตปิฎก องคุตตรนิกาย เอกกนิปาตปาติ (ภาษาบาลี)

### ฎีกาพระสุตตันตปิฎก

ส.ส.ฎีกา (บาลี) = สยัตตนิคาย ลีนตถูปกาสนี สคาถาคคฎีกา (ภาษาบาลี)

### พระอภิธรรมปิฎก

อภิ.วิ. (ไทย) = อภิธรรมปิฎก วิมังค์ (ภาษาไทย)

อภิ.สง. (ไทย) = อภิธรรมปิฎก ธรรมสังคณี (ภาษาไทย)

### ข. คัมภีร์อรรถกถา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ใช้อรรถกถาภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาราชวิทยาลัย ๒๕๕๒ โดย ระบุชื่อคัมภีร์ แพล ระบุเล่ม/หน้า ตามลำดับ เช่น อภิ.วิ.อ. แพล ๗๗/๖๖๕. หมายถึงคัมภีร์พระอภิธรรมปิฎก วิมังค์ เล่มที่ ๗๗ หน้า ๖๖๕

### อรรถกถาพระสุตตันตปิฎก

ขุ.ขุ.อ. (ไทย) = ขุททกนิกาย ปรมัตถโชติกา ขุททกปาฐอรรถกถา (ภาษาไทย)

ขุ.ธ.อ. (ไทย) = ขุททกนิกาย ธรรมบทอรรถกถา (ภาษาไทย)

ขุ.ธ.อ. (บาลี) = ขุททกนิกาย ธรรมบทอรรถกถา (ภาษาบาลี)

ขุ.อิติ.อ. (บาลี) = ขุททกนิกาย ปรมัตถทีปนี อิติวุตตกอรรถกถา (ภาษาบาลี)

ที.ม.อ. (บาลี) = ทีฆนิกาย สุมังคลวิลาสินี มหาวคคอรรถกถา (ภาษาบาลี)

ที.ม.อ. (ไทย) = ทีฆนิกาย สุมังคลวิลาสินี มหาวรรคอรรถกถา (ภาษาไทย)

ที.สี.อ. (ไทย) = ทีฆนิกาย สุมังคลวิลาสินี สีลขันธวรรคอรรถกถา (ภาษาไทย)

อง เอกก.อ.(บาลี) = องคุตตรนิกาย มโนรทปุรณี เอกกนิปาตอรรถกถา (ภาษาบาลี)

อง. ฉก. (ไทย) = สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ฉกกนิบาต (ภาษาไทย)

องทุก.อ. (ไทย) = อังคุตตรนิกาย มโนรทปุรณี ทุกนิบาตอรรถ (ภาษาไทย)